

DRIFTSØKONOMI OG RISIKOSTYRING

Torsten Gruhn, Afdelingschef Erhvervsøkonomi

22. nov. 2018



EMNER

- Status på anvendelsen af risikostyring som ledelsesværktøj
- De økonomiske resultater
- Behovet for risikostyring
- Rådgivningssystemet og hvad er på vej?

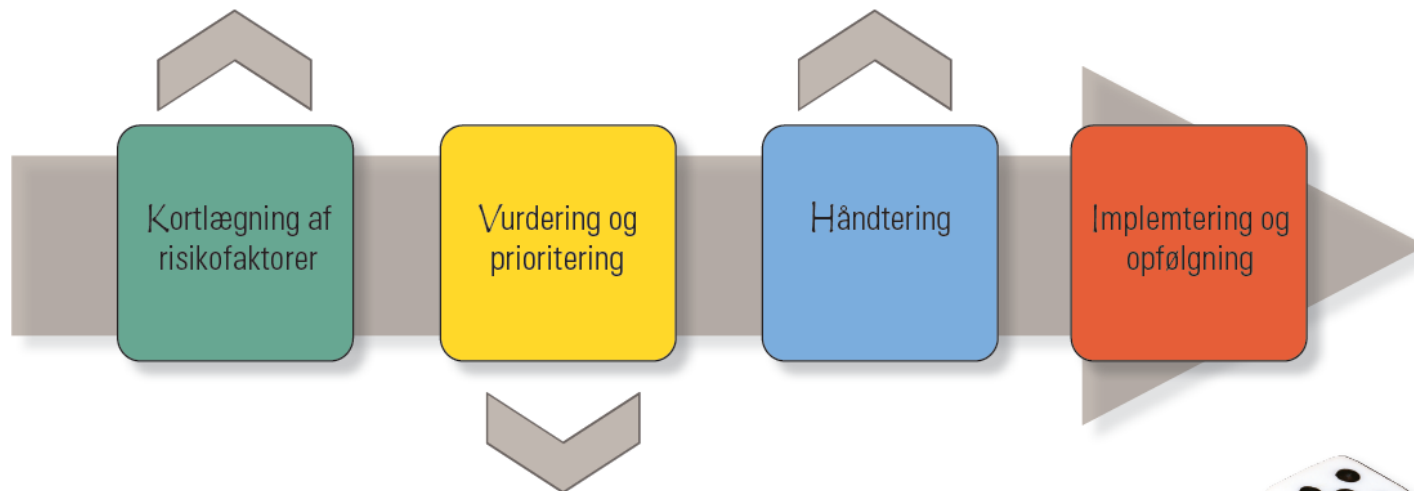


Hvilke risici er der?

- Marked - afsætning og indkøb
- Finansiering - rente og valuta
- Produktion
- Humane
- Omverden

Hvad kan vi gøre ved risici?

- Acceptere
- Undgå
- Dele, sprede, forsikre
- Reducere



Kortlægning af
risikofaktorer

Vurdering og
prioritering

Håndtering

Implementering og
opfølgning

Hvor sandsynligt er det?
Hvor væsentligt er det?





RISIKOFAKTORERNE

- Finansielle
 - rente og valuta
- Menneskelige
 - sygdom og ulykke
- Afsætning og indkøb
 - priser, kvalitet, forsynings- og afsætningsikkerhed
- Produktion
 - vejr, sygdomme, teknologi
- Institutionelle
 - erstatningsansvar, lovgivning, image, skat



DE ØKONOMISKE RESULTATER

Analyse på baggrund af regnskaber for 2017



Heltidsbedrifter	Økonomisk styrke	Karakteristika
Uholdbar økonomi <ul style="list-style-type: none">• Høj gæld/lav soliditet• Svag likviditet, oftest negativ• Lav effektivitet	Antal: 1.853 Andel: 19,7 % Produktion: 22,7 % Alder: 48,8 år Gæld: 63,8 mia. kr.	<ul style="list-style-type: none">• Gns. større bedrifter• Gns. lidt yngre• Flere mælke- og svineproducenter
Sårbar økonomi <ul style="list-style-type: none">• Høj gæld eller negativ likviditet• Middelhøj gæld og svag likviditet• Varierende effektivitet	Antal: 2.839 Andel: 30,2 % Produktion: 28,4 % Alder: 47 år Gæld: 77,1 mia. kr.	<ul style="list-style-type: none">• Gns. store• Flere yngre mælke- og svinebedrifter (gæld)• Flere ældre planteavlere (underskud)
Robust økonomi <ul style="list-style-type: none">• Lav gæld/høj soliditet• Stærk likviditet• Høj effektivitet	Antal: 4.702 Andel: 50,1 % Produktion: 48,8 % Alder: 53 år Gæld: 107,4 mia. kr.	<ul style="list-style-type: none">• Gns. lidt mindre• Gns. lidt ældre• Flere planteproducenter

LANDBRUGETS ØKONOMISKE STYRKE

DRIFTSGRENE

	Alle heltidsbedrifter	Svineproducenter	Mælkeproducenter	Planteproducenter
Uholdbar økonomi	Antal: 1.853 Andel: 19,7 % Produktion: 22,7 % Alder: 48,8 år Gæld: 63,8 mia. kr.	Antal: 581 Andel: 27,2 % Produktion: 27,1 % Alder: 49,3 år Gæld: 25,2 mia. kr.	Antal: 627 Andel: 22,7 % Produktion: 26,5 % Alder: 47,5 år Gæld: 23,4 mia. kr.	Antal: 413 Andel: 15,8 % Produktion: 18,1 % Alder: 50,7 år Gæld: 11,3 mia. kr.
Sårbar økonomi	Antal: 2.839 Andel: 30,2 % Produktion: 28,4 % Alder: 47 år Gæld: 77,1 mia. kr.	Antal: 687 Andel: 32,1 % Produktion: 30,5 % Alder: 42,6 år Gæld: 26,2 mia. kr.	Antal: 763 Andel: 27,6 % Produktion: 28,0 % Alder: 45,3 år Gæld: 21,6 mia. kr.	Antal: 933 Andel: 35,8 % Produktion: 29,7 % Alder: 51,4 år Gæld: 22,1 mia. kr.
Robust økonomi	Antal: 4.702 Andel: 50,1 % Produktion: 48,8 % Alder: 53 år Gæld: 107,4 mia. kr.	Antal: 871 Andel: 40,7 % Produktion: 41,4 % Alder: 51,4 år Gæld: 29,2 mia. kr.	Antal: 1.375 Andel: 49,7 % Produktion: 45,5 % Alder: 52 år Gæld: 30,4 mia. kr.	Antal: 1.262 Andel: 48,4 % Produktion: 52,2 % Alder: 55,4 år Gæld: 30,0 mia. kr.



Heltidsbedrifter	Økonomisk styrke	Karakteristika
Uholdbar økonomi <ul style="list-style-type: none"> Høj gæld/lav soliditet Svag likviditet, oftest negativ Lav effektivitet 	Antal: 1.853 Andel: 19,7 % Produktion: 22,7 % Alder: 48,8 år Gæld: 62,8 mia. kr.	<ul style="list-style-type: none"> Gns. større bedrifter Gns. ældre
Sårbar økonomi <ul style="list-style-type: none"> Høj gæld eller lav likviditet Middelhøj gæld Variierende effektivitet 	Antal: 30.600 Andel: 30,6 % Produktion: 30,6 % Alder: 48,8 år Gæld: 107,4 mia. kr.	<ul style="list-style-type: none"> Gns. store Flere yngre mælke- og svinebedrifter (gæld) Flere ældre planteavlere (underskud)
Robust økonomi <ul style="list-style-type: none"> Lav gæld/høj soliditet Stærk likviditet Høj effektivitet 	Antal: 4.702 Andel: 50,1 % Produktion: 48,8 % Alder: 53 år Gæld: 107,4 mia. kr.	<ul style="list-style-type: none"> Gns. lidt mindre Gns. lidt ældre Flere planteproducenter

Hvad er landmandens risikohorisont?



RISIKOSTYRING I RÅDGIVNINGEN

Anvendes mest systematisk i forbindelse med udarbejdelse af virksomhedsstrategier

Ellers er anvendelsen mest fragmentarisk, hvor man forholder sig til én risiko fx råvarekøb, finansiering, forsikringer, virksomhedstestamente



RISIKOSTYRING OG RÅDGIVNING



DET ER PÅ VEJ .. TIL NÆSTE ÅR

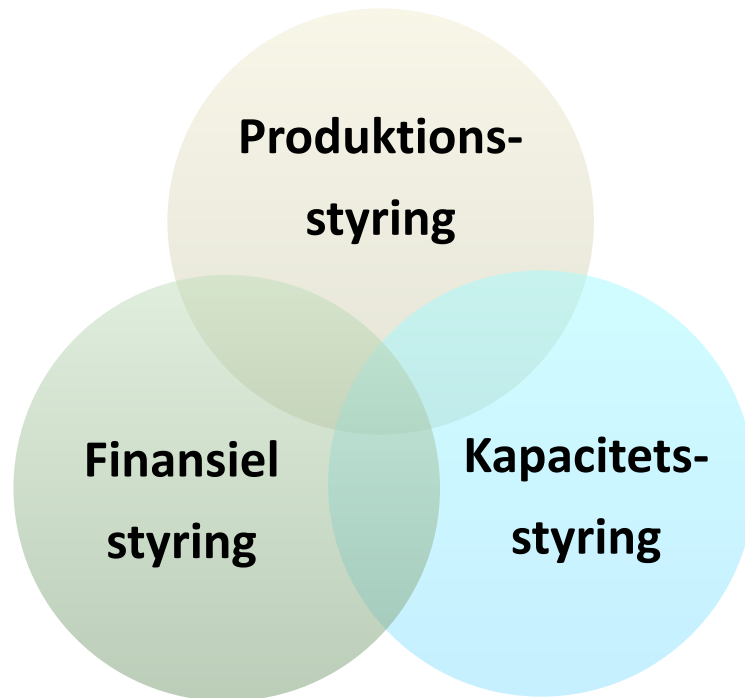
- Et helt nyt grundlag for Økonomistyring

Et helt nyt grundlag for økonomistyring er på vej

Økonomistyring er summen af styringen indenfor de tre hovedelementer

Og består i at skabe et overblik over sammenhængene mellem de tre elementer.

Alle handlinger har en økonomisk konsekvens !



Dashboard



Resultatopfølgning - Navn på bedrift

Hovedtal

1.000 kr.
 Bruttoudbytte
 Stykkomkostninger
 Dækningsbidrag
 Energi
 Vedligeholdelse
 Lønomskostninger
 Ejendomskat og forsikring
 Diverse
 Af- og nedskrivninger mv.
 Kapacitetsomkostninger i alt
 Finansiering i alt
 Resultat efter finansiering

Realiseret i perioden

	Realiseret	Budget	Afvigelse
	10.175	10.323	-148
	-5.898	-5.754	-145
	4.277	4.569	-292
	-152	-150	-3
	-413	-169	-244
	-1.859	-1.770	-90
	-72	-74	2
	-264	-274	10
	-182	-166	-15
	-2.957	-2.607	-350
	-1.314	-1.309	-5
	10	657	-648

Nøgletal

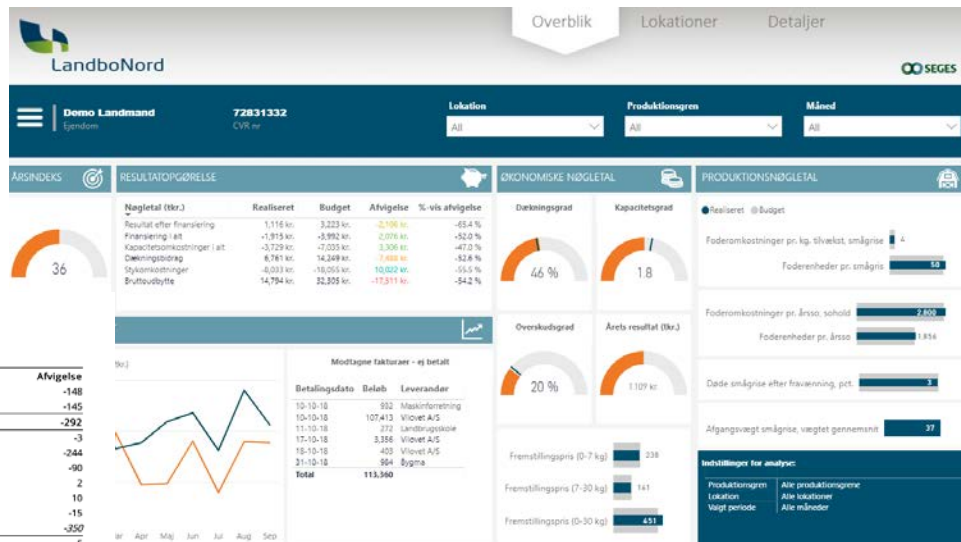
Fremstillingspris 7 kg.
 Fremstillingspris 7-30 kg.
 Fremstillingspris 30 kg.
 Foderomkostninger pr. kg. tåvæst, smågrise
 Foderenheder pr. smågris
 Foderomkostninger pr. årssø, sohold
 Foderenheder pr. årssø
 Fravænnede pr. årssø

	Realiseret	Budget	Signaturforklaring
	231,64	240,58	Smågrise budget
	194,16	156,66	Smågrise realiseret
	430,37	399,95	Fravænnede budget
	4,23	4,53	Fravænnede realiseret
	49,12	47,51	Diverse budget
	1.389,73	1.334,74	Diverse realiseret
	912,14	897,96	
	34,60	34,00	

Antal eksternt solgte smågrise



eOverblik



Ledelsesrapport



HVAD ER DER MERE PÅ VEJ .. I ÅR OG NÆSTE ÅR

- En analyse af landmandens egenkapitalbuffer
- Udvikling af en model til beregning af landbrugsvirksomhedens "Risiko – score"